

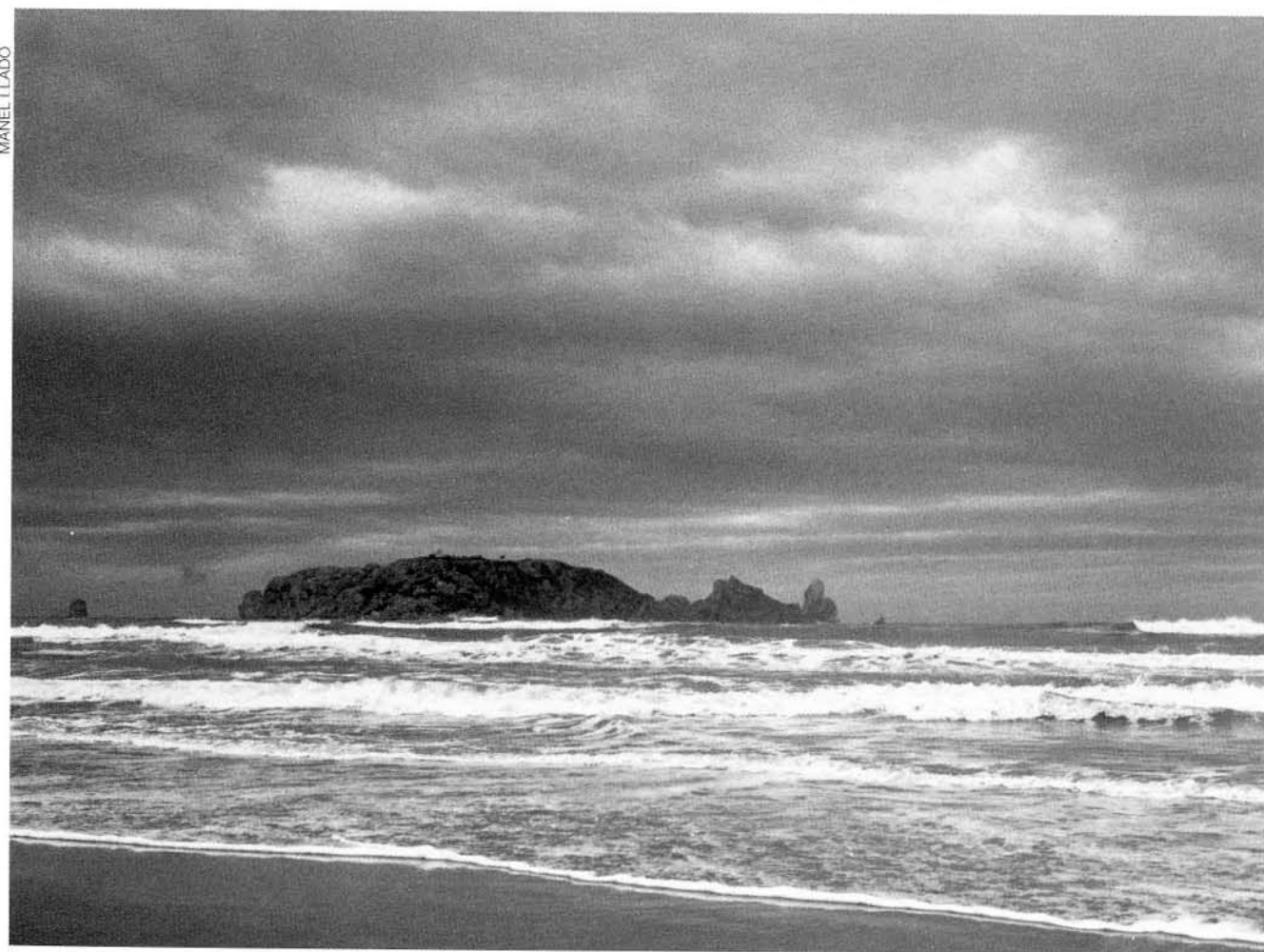
I lles Medes: ni més, ni menys

crònica

Sovint els espais naturals més ben conservats ho són bàsicament en raó de dos plantejaments: perquè són àrees que resten desconegudes per la gran majoria de la població, o bé perquè es tracta d'espais que per les seves pròpies característiques es preserven per ells mateixos. Les illes Medes pertanyen a aquest segon grup.

Situades a poc més d'un quilòmetre del nucli de l'Estartit, aquestes illes suporten una aflluència de visitants difícilment comparable a la que pugui rebre qualsevol altre espai. En determinades èpoques

de l'any, es xifren en més d'un miler el nombre de submarinistes que diàriament es submergeixen a les seves aigües per observar-ne els fons. Tot a l'envolt, també són molts els curiosos o habituals que, amb un o altre tipus d'embarcació, els agrada de contemplar-ne els seus rocams i la magnificència de les seves parets verticals. Gairebé ningú, però, gosa deixar la barca i enfilar-se damunt les roques. El líric espectacle de milers de gavines volant arreu, es contempla com dantesc quan és un mateix qui passa a formar part d'una escenificació tan

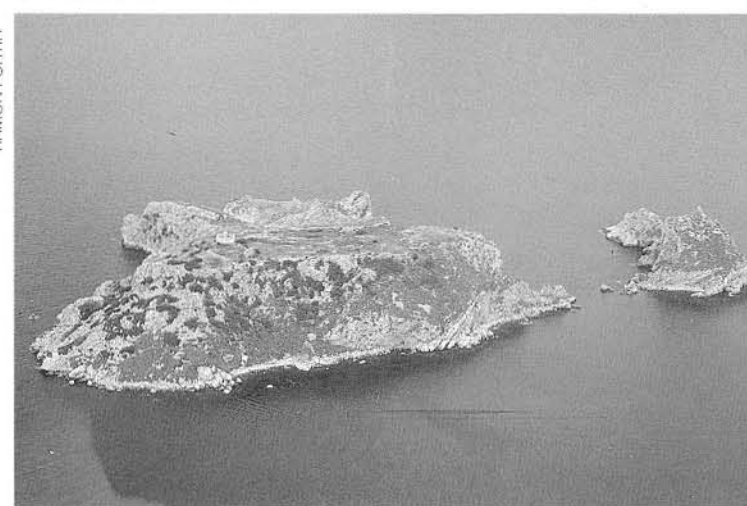

MANEL LLADÓ

dramàtica i vital a l'ensem.

El passat mes de desembre, el Parlament de Catalunya aprovava la Llei 19/1990 de conservació de la flora i la fauna del fons marí de les illes Medes. Aquesta Llei venia a substituir una antiga Resolució de l'any 1985, que establia un seguit de normes de protecció a l'àrea, qualificada a la vegada com a zona de veda segons una Ordre de l'any 1983.

Com moltes de les lleis que en matèria de protecció de la natura aprova el Parlament de Catalunya, aquesta és també, en el seu conjunt, una bona llei.

RAMON FORTIÀ

Una altra cosa ben diferent és l'aplicació que d'aquests documents se'n faci —generalment deficient— i els mitjans que s'aportin —sempre escassos— per al seu compliment.

Les Medes, avui en dia, pateixen bàsicament els problemes derivats del furtivisme i de la pesca il·legal, així com de l'excés de visitants en els seus fons. I sobre ambdós aspectes, de manera prou explícita, incideix la llei. El

control del nombre màxim d'immersions permeses per dia, l'increment de les sancions fins a quantitats respectables o la creació d'un Consell Assessor de l'Àrea Protegida són alguns dels punts que destaquen en aquesta nova normativa. D'altra banda, s'és suficientment sensible a les necessitats i als usos que tradicionalment els pescadors de la zona han fet de les illes, permetent-ne la pesca en determinades condicions prou lògiques i raonables. De tots és sabut que cap política de preservació d'un espai natural és justa ni efectiva si no contempla

la continuïtat de les activitats que tradicionalment hi han desenvolupat els seus habitants, sempre i quan es tracti —és clar— d'una explotació racional i sostinguda que permeti la constant

renovació dels recursos.

Ja de força temps enrera, i des de diversos sectors socials i polítics, s'ha vingut reivindicant una normativa de protecció que abastés unitàriament el massís del Montgrí i les illes Medes. Bona prova d'això la tenim en l'esmena a la totalitat presentada per l'oposició parlamentària en la fase prèvia de debat, i que incidia precisament en aquest aspecte de protecció conjunta. Finalment no ha estat així. Certament que un i altre espai

tenen el mateix origen geològic. De fet les Medes representen la continuïtat de les escates de corriments del Montgrí. Però en cap cas la problemàtica d'un espai té res a veure amb la de l'altre. Ans al contrari, mentre al Montgrí cal legislar gairebé de manera exclusiva en relació a la part emergida, a les Medes la problemàtica —com ja hem esmentat anteriorment— afecta essencialment els fons marins.

Precisament una altra de les crítiques que s'han fet a la Llei de protecció de les Medes és que no incideixi en l'àmbit terrestre d'aquests illots. Possiblement no hi hauria estat de més alguna referència o article que afectés els rocams emergits. Però si hem de ser sincers, tampoc li trobem a faltar. A les Medes, sota les aigües, els humans hi hem aplicat els nostres codis. Contràriament damunt les roques, més de vint mil ocells repartits en una superfície de poc més de 20 ha estableixen, fins que no es demostrï allò contrari, les seves pròpies lleis. I és que en temes de protecció de la natura cal tenir sempre present una màxima difícilment aplicable a altres camps: dels aspectes sobre els quals no es fa necessari, el més convenient és no legislar. Una altra cosa ben diferent és, però, que els mecanismes socials i l'aparell administratiu siguin prou ràpids i efectius quan realment sí calgui una intervenció de protecció immediata.

RAMON FORTIÀ

RAMON FORTIÀ I RIUS